

امروز در ایران و جهان چه گذشت

مهمترین رویدادهای ایران و جهان در طول تاریخ در این روز

۱۷ آوریل | ۲۸ فروردین

ایران

روزی که آشوریان شوش را ویران کردند

در حدود آوریل سال ۶۹۳ پیش از میلاد، که در بسیاری از منابع با ۱۷ آوریل تطبیق داده شده، ارتش آشوربانیپال شهر شوش را تصرف و ویران کرد. این واقعه مربوط به دوره‌ای است که هنوز دولت واحد ایران به معنای بعدی آن شکل نگرفته بود.

چند دهه بعد، دولت ماد در همدان با همکاری بابل، امپراتوری آشور را که به خشونت و سلطه‌گری شهرت داشت، از میان برد.

بر پایه برخی روایت‌های تاریخی، دولت ماد پس از شکست آشور، گروه‌هایی از مادها را در سرزمین‌های آشوری اسکان داد تا مانع احیای دوباره آن قدرت شوند. در این چارچوب، برخی مورخان ریشه‌های تاریخی بخشی از جمعیت کرد در عراق، ترکیه و سوریه را با همان جابه‌جایی‌های کهن پیوند داده‌اند.

شوش در دوره هخامنشی دوباره آباد شد و به یکی از پایتخت‌های مهم ایران تبدیل گشت. داریوش بزرگ در آنجا کاخ آپادانا را ساخت و بر لوحی سنگی نوشت:

«به نام اهورامزدا، من این کاخ را در شوش ساختم.»

شوش در ۱۱۰ کیلومتری شمال اهواز و ۲۸۰ کیلومتری جنوب خرم‌آباد قرار دارد.

اعتصاب پلیس تهران در سال ۱۳۰۱

در ۲۸ فروردین ۱۳۰۱، افراد پلیس تهران به دلیل عقب‌افتادن حقوق ماهانه خود دست به اعتصاب زدند. این اعتصاب تا زمانی ادامه یافت که بخشی از مطالبات آنان پرداخت شد.

در دوران اعتصاب، سربازان مستقر در باغ‌شاه مسئول حفظ نظم شهر شدند، اما اختیارات قضایی پلیس، از جمله رسیدگی به شکایات عادی مردم، به آنان واگذار نشد.

این رویداد، تصویری روشن از بحران مالی دولت در آن دوره به دست می‌دهد: درآمد ایران از نفت ناچیز بود، مالیات‌ستانی از اربابان و رجال بانفوذ عملاً ممکن نبود، بازار نیز در برابر مالیات مقاومت داشت، و گمرکات کشور هم‌پا در رهن خارجی‌ها بود یا در فساد اداری غرق شده بود. خزانه خالی بود و ایران حتی بانک مرکزی نداشت تا دولت بتواند از آن استقراض کند.

مشاجره دولت مصدق و انگلستان بر سر بحرین

در ۲۸ فروردین ۱۳۳۱ / ۱۷ آوریل ۱۹۵۲، دولت دکتر محمد مصدق به‌شدت به سفر مشاور وزارت خارجه بریتانیا به بحرین اعتراض کرد و این اقدام را دخالت در امور داخلی ایران دانست.

دولت بریتانیا در پاسخ اعلام کرد که بحرین تحت‌الحمایه آن کشور است. همین پاسخ، اختلاف دو طرف را وارد مرحله‌ای تازه کرد.

در همان زمان، مطبوعات ناسیونالیست ایران هشدار می‌دادند که ادامه این روند می‌تواند روزی به استقرار رسمی‌تر نیروهای خارجی در خلیج فارس بینجامد؛ پیش‌بینی‌ای که بعدها با استقرار ناوگان پنجم آمریکا در بحرین و حضور نظامی فزاینده غرب در منطقه، عملاً تحقق یافت.

بحرین تا اواخر دهه ۱۳۴۰ در قانون ایران **استان چهاردهم** محسوب می‌شد، اما حکومت پهلوی بدون مراجعه به آرای عمومی ملت و صرفاً با سازوکار پارلمانی از آن چشم‌پوشی کرد. این موضوع بعدها به یکی از محورهای انتقاد جدی از سیاست خارجی آن دوره تبدیل شد.

در فروردین ۱۳۹۱ نیز محمود احمدی‌نژاد در سفر به ابوموسی تأکید کرد:
«خلیج فارس ایرانی است و همیشه ایرانی خواهد ماند».

شورش مسلحانه ایل قشقایی در فارس

در ۲۸ فروردین ۱۳۴۳، دولت ایران اعلام کرد که افراد مسلح ایل قشقایی در مخالفت با اجرای برنامه اصلاحات ارضی به چند پاسگاه انتظامی در فیروزآباد فارس حمله کرده‌اند و در این درگیری‌ها تلفات وارد شده است.

این مخالفت از دوره نخست‌وزیری امیراسدالله علم آغاز شده بود؛ زمانی که برنامه اصلاحات شش‌گانه و از جمله اصلاحات ارضی در حال اجرا بود. دولت این مخالفت‌ها را دفاع از فئودالیسم و مقابله با انقلاب سفید می‌دانست.

در نهایت با اعزام نیروهای کمکی از تهران و واحدهایی از فارس، خوزستان و اصفهان، شورش سرکوب شد و محاکمه عاملان آن از تابستان همان سال آغاز گردید.

آغاز مبارزه رسمی دولت با مصرف سیگار

در ۲۸ فروردین ۱۳۵۷، دولت وقت ایران برنامه‌ای گسترده برای مقابله با مصرف سیگار در اماکن عمومی و کاهش اعتیاد به دخانیات اعلام کرد. این تصمیم تیتر اول روزنامه‌ها و خبر نخست رادیو و تلویزیون شد.

طبق این برنامه قرار بود:

- کشیدن سیگار در ادارات، رستوران‌ها و سینماها ممنوع شود،
- رسانه‌ها برنامه‌های ضدسیگار پخش کنند،
- در مدارس جلسات آموزشی برگزار شود،
- و تبلیغات ضد دخانیات در سطح شهر نصب شود.

در همان روز اعلام شد ایرانیان فقط در سال ۱۳۵۶ حدود ۱۲ میلیارد نخ سیگار مصرف کرده‌اند. با این حال، این برنامه چند ماه بعد در فضای اعتصابات و انقلاب عملاً متوقف شد.

تیترهای روزنامه اطلاعات در ۲۸ فروردین ۱۳۵۹

صفحه اول روزنامه‌های آن دوره، از جمله **اطلاعات ۲۸ فروردین ۱۳۵۹**، امروز برای پژوهشگران تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران یک منبع ارزشمند است. این تیترها نه فقط خبر، بلکه بازتاب فضای روانی، جهت‌گیری سیاسی و بحران‌های ساختاری سال نخست پس از انقلاب‌اند.

برجام از نگاه کیهان؛ تیترهای ۲۹ فروردین ۱۳۹۵

در **۲۹ فروردین ۱۳۹۵**، روزنامه کیهان بخش عمده صفحه اول خود را به سخنان ولی‌الله سیف، رئیس وقت بانک مرکزی، اختصاص داد که گفته بود برجام تا آن زمان تقریباً هیچ دستاورد اقتصادی ملموسی برای ایران نداشته است.

کیهان این موضع را نشانه فاصله میان وعده‌های رسانه‌ای دولت و واقعیت اقتصادی توصیف کرد و در سرمقاله خود از واگذاری امتیازات هسته‌ای بدون دریافت منافع متقابل انتقاد تندی نوشت. این نمونه، امروز از منظر تاریخ رسانه و سیاست‌گذاری، سندی مهم از شکاف درون‌ساختاری جمهوری اسلامی بر سر برجام به شمار می‌رود.

واردات یک میلیارد دلاری پوشاک قاچاق

در **۲۸ فروردین ۱۳۹۷**، رئیس سازمان توسعه تجارت ایران اعلام کرد که واردات رسمی پوشاک به کشور در سال **۱۳۹۶ حدود ۵۹ میلیون دلار** بوده، در حالی که بر اساس داده‌های بین‌المللی، صادرات پوشاک به ایران حدود **یک میلیارد دلار** برآورد شده است.

این اختلاف نشان می‌داد که بخش بسیار بزرگی از پوشاک واردشده به ایران، از مسیر **قاچاق** وارد بازار شده است؛ مسئله‌ای که هم به تولید داخلی ضربه می‌زد و هم نشان‌دهنده ضعف ساختاری در کنترل اقتصادی و گمرکی بود.

درگذشت محمد حیدری؛ یک روزنامه‌نگار وفادار به حرفه

محمد حیدری، روزنامه‌نگار باسابقه ایرانی، در **۱۹ فروردین ۱۳۹۶** درگذشت. او از نوجوانی وارد روزنامه‌نگاری شد و از سال **۱۳۴۹** در روزنامه اطلاعات در تهران فعالیت کرد. حیدری از اعضای فعال سندیکای روزنامه‌نگاران و از چهره‌های شناخته‌شده ژورنالیسم حرفه‌ای ایران بود. او سال‌ها در مجلات گزارش و خواندنی‌ها نیز سردبیری کرد.

فساد دولتی روسیه و بازگشت واژه «کلیتوکراسی»

در پی اعتراضات ضدفساد در روسیه از بهار **۲۰۱۷**، بار دیگر اصطلاح **Kleptocracy** به معنای «حکومت دزدان» در فضای رسانه‌ای و سیاسی مطرح شد؛ مفهومی که از یونان باستان آمده و به حاکمانی اشاره دارد که قدرت را وسیله غارت منابع عمومی می‌کنند.

این اعتراضات، از نگاه برخی تحلیلگران، نشانه رشد حساسیت جهانی نسبت به فساد ساختاری دولت‌ها بود؛ پدیده‌ای که می‌تواند در آینده به یکی از محورهای اصلی جنبش‌های سیاسی ضدحکومتی در جهان تبدیل شود.

در قلمرو اندیشه

ادوارد برنشتاین و تولد سوسیال‌دموکراسی

در ۱۷ آوریل ۱۸۹۸، ادوارد برنشتاین کتاب معروف خود «سوسیالیسم از راه تحول» را منتشر کرد؛ اثری که به‌عنوان یکی از متون پایه‌ای سوسیال‌دموکراسی شناخته می‌شود.

برنشتاین برخلاف مارکسیسم انقلابی، معتقد بود که جامعه را نمی‌توان با یک انقلاب ناگهانی ویران کرد و انتظار داشت نظم عادلانه‌ای پایدار از دل آن بیرون بیاید. او بر اصلاح تدریجی، گسترش رفاه عمومی، مالیات تصاعدی، آموزش عمومی، حمایت از بیکاران و بازنشستگان تأکید داشت.

در این نگاه، سوسیال‌دموکراسی نه یک جهش انقلابی، بلکه گذار تدریجی و عقلانی به سوی عدالت اجتماعی است.

پروکلوس؛ روشنفکر کیست؟

فیلسوف نوافلاطونی یونانی، پروکلوس، در ۱۷ آوریل ۴۸۵ میلادی درگذشت. او روشنفکر را انسانی می‌دانست که:

- صرفاً مادی نیندیشد،
- نسبت به رنج دیگران حساس باشد،
- اهل استدلال باشد،
- و تجربه را به نسل بعد منتقل کند.

پروکلوس معتقد بود که انسان ذاتاً آمادگی اخلاقی دارد و این شرایط اجتماعی است که او را به آزمندی و خشونت می‌کشاند. او همچنین بر ثبت تجربه‌ها و انتقال آن‌ها به آیندگان تأکید داشت و می‌گفت سالخوردگان نباید تجربه را با خود به گور ببرند.

سایر مثل

سالروز درگذشت بنجامین فرانکلین

بنجامین فرانکلین، نویسنده، سیاستمدار، ناشر، روزنامه‌نگار و از بنیان‌گذاران ایالات متحده، در ۱۷ آوریل ۱۷۹۰ درگذشت.

او با جلب حمایت فرانسه برای انقلاب استقلال آمریکا، نقش مهمی در موفقیت آن جنبش ایفا کرد. فرانکلین هم‌نماد روشنگری آمریکایی است و هم نمونه‌ای از پیوند میان قلم، سیاست و دولت‌سازی.

اعدام مری سورات؛ نخستین زن اعدامی در آمریکا

در پی ترور آبراهام لینکلن، مری سورات به اتهام مشارکت در طراحی این ترور بازداشت شد و در نهایت در ژوئیه ۱۸۶۵ به دار آویخته شد.

او نخستین زنی بود که در تاریخ ایالات متحده با حکم رسمی دادگاه اعدام شد.

نشست قدرت‌های اروپایی در برلین علیه عثمانی

در ۱۷ آوریل ۱۸۷۸، قدرت‌های بزرگ اروپا برای محدود کردن نفوذ امپراتوری عثمانی در قاره اروپا به برلین فراخوانده شدند. این روند در نهایت به فروپاشی تدریجی عثمانی انجامید؛ امپراتوری‌ای که پس از سقوط آن، خلأ قدرتی در جهان عرب پدید آمد و زمینه مداخلات مستقیم انگلستان و فرانسه در خاورمیانه فراهم شد.

ژاپن، کره و تایوان را از چین جدا کرد

در ۱۷ آوریل ۱۸۹۵، با امضای پیمان شیمونوسکی، چین پس از شکست از ژاپن ناچار شد از کره صرف‌نظر کند و جزایری از جمله تایوان را واگذار کند. این شکست، یکی از نقاط عطف فروپاشی نظم سنتی چین و افزایش بحران مشروعیت در نظام سیاسی آن کشور بود؛ بحرانی که سرانجام به انقلاب ۱۹۱۱ انجامید.

شکست حمله به کوبا؛ نبرد خلیج خوک‌ها

در ۱۷ آوریل ۱۹۶۱، عملیات مورد حمایت سیا برای حمله به کوبا و براندازی فیدل کاسترو در منطقه خلیج خوک‌ها شکست خورد. این ناکامی، موقعیت کاسترو را تقویت کرد و کوبا را بیش از پیش به شوروی نزدیک ساخت. از آن پس خصومت میان واشنگتن و هاوانا وارد مرحله‌ای عمیق‌تر شد.

دوبچک؛ مردی که از هر دو سو ضربه خورد

در ۱۷ آوریل ۱۹۶۹، الکساندر دوبچک از دبیرکلی حزب کمونیست چکسلواکی برکنار شد. او چهره اصلی اصلاحات موسوم به «سوسیالیسم با چهره انسانی» بود؛ تلاشی برای نرم‌تر کردن نظام کمونیستی بدون عبور از آن. مسکو این رویکرد را برتافت و با دخالت نظامی در پراگ، این تجربه را سرکوب کرد. دوبچک بعدها به نماد سوسیالیسم اصلاح‌طلب بدل شد.

قتل میراکبر خیبر و تغییر نظام افغانستان

در ۱۷ آوریل ۱۹۷۸، قتل میراکبر خیبر، از فعالان چپ افغانستان، جرقه بحرانی شد که به سقوط محمداودخان و به‌قدرت‌رسیدن کمونیست‌ها انجامید. این رخداد یکی از نقاط آغاز زنجیره تحولاتی بود که افغانستان را طی دهه‌های بعد وارد کودتا، اشغال، جنگ داخلی و فروپاشی مژمن کرد.

هشدار درباره تریاک افغانستان

در آوریل ۲۰۱۳، سازمان ملل هشدار داد که افغانستان به‌تنهایی حدود ۷۵ درصد تریاک جهان را تولید می‌کند و این رقم ممکن است باز هم افزایش یابد. پیوند میان اقتصاد مواد مخدر، فساد، گروه‌های مسلح و ناامنی، از افغانستان نمونه‌ای کلاسیک از دولت شکننده ساخته است.

لامبورگینی پلیس دبی؛ نماد و لخرجی نفتی

در آوریل ۲۰۱۳، رسانه‌ها از استفاده پلیس دبی از خودروهای فوق‌لوکس لامبورگینی برای گشت‌زنی خبر دادند. این تصویر برای بسیاری از تحلیلگران، نماد شکاف میان ثروت نمایی و واقعیت‌های نابرابر جهان معاصر بود؛ شکافی که در بلندمدت می‌تواند منشأ واکنش‌های اجتماعی و سیاسی شود.

جمع‌بندی

رویدادهای ۱۷ آوریل / ۲۸ فروردین یک الگوی تکرار شونده تاریخی را نشان می‌دهند: قدرت بدون ظرفیت، ثروت بدون نظم، و ایدئولوژی بدون واقع‌بینی، دیر یا زود به بحران می‌رسد. از شوش باستان تا خلیج فارس، از اصلاحات ارضی تا خلیج خوک‌ها، تاریخ در این روز بارها یک حقیقت را تکرار کرده است: بقای دولت‌ها فقط با زور ممکن نیست؛ مشروعیت، عقلانیت و انسجام ملی شرط ماندگاری‌اند.

پارس بریفینگ

PARS BRIEFING

سقوط، بازسازی و حافظه تاریخی ایران

از ویرانی شوش تا بازتعریف قدرت در تاریخ ایران

۱۷ آوریل در تاریخ، تصویری از چرخه تکرارشونده قدرت، فروپاشی و بازسازی در ایران و جهان را نشان می‌دهد.

امروز در تاریخ

17

آوریل
(28 فروردین)

2024 / April 17

سال اول / شماره ۱

۱۶ صفحه

قیمت: ۵۰ کرون سوئد

شناسنامه

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:
ساموئل (پیمان) سلحی

سرمدیر:
ساموئل سلحی

تحریریه:
گروه تاریخ پارس بریفینگ
و تیم سیدار

صفحه آرایی و طراحی:
زهرا صادقی

نشانی:
سوئد، یوتبری

وبسایت:
<https://parsbriefings.com>

قیمت:
۵۰ کرون سوئد

تلفن:
0046722845850

کار مشترک:
تیم مدیا و
هفته‌نامه سیدار

۱ روزی که آشوریان شوش را ویران کردند

۶۹۳ پیش از میلاد

• ارتش آشوربانیپال شهر شوش را تصرف و ویران کرد.
• چند دهه بعد، مادها با کمک بابل، امپراتوری آشور را نابود کردند.
• شوش در دوران هخامنشی بازسازی شد و داریوش بزرگ در آن نوشت: «به نام امورامزدا، من این کاخ را در شوش ساختم.»

پیام تاریخی:
تخریب حافظه تمدنی، همیشه با بازسازی تاریخی پاسخ داده شده است.

۲ اعتصاب پلیس تهران

۲۸ فروردین ۱۳۰۱

• پلیس تهران در اعتراض به عقب‌افتادن حقوق ماهانه دست به اعتصاب زد.
• سربازان باغ‌شاه مسئول حفظ نظم شدند، اما اختیارات قضایی پلیس را نداشتند.
• درآمد نفت ناچیز، مالیات‌ستانی ناممکن، فساد کم‌رنگی و نبود بانک مرکزی، خزانه کشور را خالی کرده بود.

تحلیل:
دولت بدون توان مالی و ساختار اقتصادی سالم، اقتدار خود را از دست می‌دهد.

۳ مناقشه بحرین و انگلستان

۲۸ فروردین ۱۳۳۱
(۱۷ آوریل ۱۹۵۲)

• اعتراض دولت دکتر مصدق به سفر مشاور خارجه انگلستان به بحرین.
• انگلستان: بحرین تحت‌الحمایه ماست.
• ادامه این روند، بعدها به استقرار نیروهای نظامی آمریکا در خلیج فارس انجامید.
• بحرین تا دهه ۱۳۴۰ استان چهاردهم ایران بود، اما بدون مراجعه به آرای عمومی از آن چشم‌پوشی شد.

تحلیل:
تقابل حقوق تاریخی ایران با منطق قدرت‌های استعماری، شکافی که هنوز ادامه دارد.

۴ شورش مسلحانه ایل قشقایی در فارس

۲۸ فروردین ۱۳۴۳

• مخالفت با اصلاحات ارضی به درگیری مسلحانه انجامید. دولت با اعزام نیرو، شورش را سرکوب و عاملان را محاکمه کرد.

تحلیل:
اصلاحات بدون اجماع اجتماعی، مقاومت و بحران می‌آفریند.

۵ مبارزه دولت با مصرف سیگار

۲۸ فروردین ۱۳۵۷

• ممنوعیت سیگار در اماکن عمومی، تبلیغات ضد سیگار، آموزش در مدارس و آمار ۱۲ میلیارد نخ سیگار مصرفی در سال ۱۳۵۶ اعلام شد.
• این برنامه با موج انقلاب متوقف شد.

تحلیل:
سیاست‌های اصلاحی در بستر بی‌ثباتی، عمر کوتاه خواهند داشت.

۶ واردات یک میلیارد دلاری پوشاک قاچاق

۲۸ فروردین ۱۳۹۷

• واردات رسمی پوشاک: ۵۹ میلیون دلار
• صادرات پوشاک به ایران (برآورد واقعی): یک میلیارد دلار
• نشانه‌های روشن از ضعف نظارت و اقتصاد سایه در کشور

تحلیل:
اقتصاد غیرشفاف، تولید داخلی را تضعیف و اعتماد عمومی را کاهش می‌دهد.

۷ ادوارد برنشتاین و تولد سوسیال دموکراسی

۲۸ آوریل ۱۸۹۸

• انتشار کتاب «سوسیالیسم از راه تحول»
• تأکید بر اصلاح تدریجی، رفاه عمومی، مالیات تصاعدی و آموزش رایگان.
• گذار عقلانی به سوی عدالت اجتماعی، نه انقلاب ناگهانی.

تحلیل:
تغییر پایدار، گام‌به‌گام و با درک روانشناسی انسان امکان‌پذیر است.

ایران در تاریخ: سه الگوی تکرارشونده

- ۱ فروپاشی ناشی از ضعف داخلی
- ۲ مداخله خارجی در خلا قدرت
- ۳ بازسازی توسط دولت متمرکز

سایر رویدادهای ۱۷ آوریل در جهان

۱۷ آوریل ۱۸۶۵
اعدام مری سورات، نخستین زن اعدامی در تاریخ آمریکا

۱۷ آوریل ۱۸۷۸
اجتماع قدرتهای اروپایی در برلین علیه امپراتوری عثمانی

۱۷ آوریل ۱۸۹۵
زاین کره، تابوان و پسیکادور را از چین جدا کرد

۱۷ آوریل ۱۹۶۱
شکست حمله به کوبا؛ نبرد خلیج خوک‌ها

۱۷ آوریل ۱۹۶۹
الکساندر دوپچک از رهبری حزب کمونیست چکسلواکی برکنار شد

۱۷ آوریل ۱۹۷۸
قتل میراگیر خیبر؛ آغاز تغییر نظام در افغانستان

۱۷ آوریل ۴۸۵
درگذشت فیلسوف یونانی، پروکلس

پیام روز

قدرت بدون مشروعیت پایدار نیست؛ و جامعه بدون حافظه تاریخی، محکوم به تکرار خطاست.

www.parsbriefings.com

@parsbriefings

parsbriefings

گزارش تحلیلی

شوش؛ از ویرانی آشوریان تا بازسازی هخامنشیان

نبرد بر سر حافظه و قدرت در قلب تمدن ایران

در 17 آوریل سال 693 پیش از میلاد، ارتش بیه و ماندی آشوربانیپال، پایتخت ایلامیان، شوش، را پس از مقاومتی سخت محاصره و ویران کرد. بر رویداد صرفاً یک فتح نظامی نبود، بلکه بذ از باصبرد آتش ویران برای نابودی مراکز تمدنی و حافظه تاریخی ملتها بود.

ویرانی هدفمند، نه یک غارت معمولی

آشوریان شوش را غارت کردند، معابد و کاخ‌ها را تخریب کردند، اما هدف اصلی آنها فقط منابع اقتصادی نبود، بلکه شکست «آشور» و انسجام فرهنگی ایلامیان بود.

بازسازی و بازگشت قدرت

چند قرن بعد، هخامنشیان شوش را به یکی از مراکز اداری و مذهبی مهم خود تبدیل کردند. این بازسازی نشان می‌دهد که دولت‌سازی در همواره با تکیه بر «حفاظت» تاریخی و «احیاء» مرکزگریت» انجام شده است.

تحلیل تاریخی

چرخه تکرار شونده در تاریخ ایران

1 فروپاشی داخلی

ضعف در حکومت مرکزی، فساد، اختلالی و نناوایی در مدیریت منابع، مدیریت منابع.

2 مداخله و یورش خارجی

استفاده قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای از خلا قدرت داخلی.

3 بازسازی و تمرکز قدرت

ظهور دولتی جدید که با تکیه بر سازماندهی اداری و نظامی، نظم را بارمی‌گرداند.

تاریخ ایران، تاریخ جنگ «قدرت» و «حفاظت» است.

اعتصاب پلیس تهران در سال 1301:

وقتی دولت، توان پرداخت حقوق ندارد

ناتوانی مالی دولت؛ ریشه بحران مشروعیت

در 28 فروردین 1301، پلیس تهران دست به اعتصاب زد.

مطالبه آن‌ها روشن بود: پرداخت معوقه.

این رویداد کوچک اما معنادار، نیا یک بحران بزرگتر: دولت پهلوی ایلام، به چالش مشروعیت خود در قدرت از ناامین ابتدایی‌ترین بیه کارکنان خود عاجز بود.

ریشه‌های بحران
نبود نظام مالیاتی کارآمد
• وابستگی به منابع ناپایدار
• هزینه‌های سنگین دربار و نظامی
• فساد اداری و ناکارآمدی

پیامدها
کاهش اعتماد عمومی
• افزایش نارضایتی در نیروهای دولتی
• ضعف در اجرای قانون و امنیت
• آسیب به مشروعیت حکومت

درس تاریخی
دولتی که نتواند حقوق کارمندان خود را پرداخت کند، در برابر بحرانهای پررنگ‌تر، بسیار آسیب‌پذیر خواهد بود.

مناقشه بحرین و انگلستان

تعارض حاکمیت تاریخی و قدرت استعماری

در 17 آوریل 1952، دولت دکتر مصدق به سفارت ایران در بحرین دستور داد نسبت به رفتار دولت انگلستان در قبال بحرین، رسمی مطرح کند.

بحرین از دیرباز بخشی از حوزه تمدنی و سیاسی ایران بوده است، اما از قرن نوزدهم به تدریج تحت نفوذ و سپس تحت حمایت سیاسی انگلستان قرار گرفت.

ابعاد مسئله

- تعارض میان حقوق تاریخی ایران و واقعیت‌های ژئوپلیتیکی
- نمونه‌ای از الگوی تکرار شونده: ضعف درونی + مداخله خارجی
- هشدار برای امروز: بی‌توجهی به دیپلماسی فعال، هزینه‌های بلندمدت دارد.

نگاه عمیق‌تر: چرا این رویدادها در یک روز رخ داده‌اند؟

17 آوریل در تاریخ ایران و جهان، مجموعه‌ای از رویدادها را در خود جای داده که همگی حول سه محور مشترک می‌چرخند:

1. قدرت و حکومت

از ویرانی شوش تا اعتصاب پلیس نشان می‌دهد، همه نشان می‌دهند، کارآمدی، پایدار نیست.

2. هویت و حافظه

از شوش تا بحرین، مسئله اصلی، حفظ با حذقه حقیقت، درین و هویت ملی است.

3. مردم و جامعه

از قشقایها تا قاجاق پوشاک، تعامل با تعارض میان دولت و جامعه، سروشت کشور را تعیین می‌کند.

پادداشت سردبیر

تاریخ، آینه امروز ماست

هر رویداد تاریخی، اگر درست فهمیده شود، نمود می‌تواند چراغ راه آینده باشد. سقوطها پیروزی‌ها، حاصل انتخاب‌ها و غفلت‌های ماست.

فراموش نکنیم:

ملتی که تاریخ خود را نمی‌داند، محکوم به تکرار آن است

ساموئل سلاخی سردبیر

وبسایت

<https://parsbriefings.com>

تلگرام

@parsbriefings

اینستاگرام

parsbriefings

سرمقاله

تاریخ، چراغ راه آینده

تاریخ، فقط روایت گذشته نیست؛ آینه‌ای است که اگر درست در آن بنگریم، چهره آینده را روشن‌تر خواهیم دید. مردم و دولت‌ها زمانی پایدار می‌مانند که از تجربه‌های پیشینیان خود بیاموزند و از تکرار خطاها پرهیز کنند.

ایران در طول تاریخ، سرزمین بزرگمردان، اندیشه‌ها و تمدن‌ها بوده است؛ اما همواره بقای آن در گرو سده‌هاست:

- قدرت متمرکز و مشروع
- عدالت و رضایت عمومی
- حافظه تاریخی زنده

هرگاه یکی از این عناصر تضعیف شده، مسیر سقوط آغاز گردیده و هرگاه هر سه تقویت شده‌اند، دوران شکوفایی رقم خورده است. امروز، بیش از هر زمان دیگر، نیازمند بازگشت به این اصول و احیای حافظه تاریخی خود هستیم.

سامونل سلاخی
سردبیر

اصلاحات ارضی و پیامدهای اجتماعی

وقتی دولت مدرن با ساختار سنتی مواجه شد

شورش قشقایی، بازتاب مقاومت اجتماعی در برابر تغییرات شتابزده

۲۸ فروردین ۱۳۳۴، ایل قشقایی در اعتراض به اجرای اصلاحات ارضی و مصادره املاک، دولت را به چالش کشید. ریشه این شورش را باید در شکاف عمیق میان دولت مدرن متمرکز و ساختارهای سنتی و ایلی جست‌وجو کرد.

دولت در پی اجرای اصلاحاتی بود که در غیاب گفت‌وگوی واقعی با جامعه محلی و بدون سازوکار جبرانی عادلانه انجام شد. نتیجه آن شد که به جای ایجاد عدالت، بی‌اعتمادی و مقاومت را دامن زد.

تحلیل تاریخی

هر اصلاح ساختاری، اگر بدون مشارکت اجتماعی و درک واقعیت‌های بومی انجام شود، نه تنها به هدف خود نمی‌رسد بلکه شکاف دولت و ملت را عمیق‌تر می‌کند.

اندیشه و اندیشمندان

ادوارد برنشتاین (۱۸۵۰-۱۹۳۰)

پدر سوسیال دموکراسی

• برنشتاین معتقد بود که تغییرات اجتماعی از طریق اصلاحات تدریجی و دموکراتیک، پایدارتر و انسانی‌تر از انقلاب‌های خشونت‌آمیز به دست می‌آید.

• او در نظریه دیالکتیک سوسیالیسم، بر این باور بود که سرمایه‌داری قابل اصلاح است و می‌توان با گام‌های عملی، عدالت اجتماعی را گسترش داد.

درس امروز:

تغییر پایدار، نیازمند واقع‌بینی، صبر و عمل مرحله به مرحله است. نه جهش‌های ناپهنگام و پرهزینه.

قچاق پوشاک؛ نشانه‌ای از اقتصاد غیرشفاف و ضعف حکمرانی

تفاوت فاحش آمار رسمی با واقعیت بازار

- در سال ۱۳۹۶، آمار رسمی واردات پوشاک ۵۹ میلیون دلار اعلام شد. در حالی که برآوردهای میدانی این رقم را بیش از ۲ میلیارد دلار نشان می‌دهد.
- این شکاف بزرگ، علاوه بر ضربه به تولید داخلی و اشتغال، نشانگر وجود شبکه‌های قدرتمند قچاق، فساد اداری و ناتوانی در مدیریت مرزهاست.
- اقتصاد زیرزمینی نه تنها منابع ملی را تخلیه می‌کند بلکه اعتماد عمومی به دولت را نیز کاهش می‌دهد.

راهکارها:

شفافیت کامل
آمار و اطلاعاتاصلاح ساختار
گمرکی و نظارتیمبارزه جدی با فساد
و رانت خواریحمایت واقعی
تولید داخلی

درس‌هایی از تاریخ برای امروز

قدرت بدون مشروعیت
پایدار نیست

حکومت‌هایی که تنها بر زور تکیه دارند، دیر با زود با شورش کودتا با فروپاشی روبه‌رو می‌شوند.

حافظه تاریخی،
سرمایه ملی است

فراموشی گذشته، تکرار خطاها را اجتناب‌ناپذیر می‌کند. ملتی که تاریخ خود را نمی‌داند، آینده ندارد.

توسعه بدون عدالت،
ناپایدار است

تجربه ایران نشان می‌دهد، هرگاه توسعه اقتصادی از عدالت اجتماعی جدا شده نتیجه‌ای جز نارضایتی بی‌ثباتی نداشته است.

در چنین روزی در تاریخ ایران و جهان

1331

۲۸ فروردین:

مناقشه بحرین در سازمان ملل
طرح شد.

1301

۲۸ فروردین:

اعتصاب پلیس تهران
شکل گرفت.

1292

۲۸ فروردین:

شرکت نفت ایران و انگلیس
تاسیس شد.

1357

۲۸ فروردین:

نوشتن قانون اساسی جمهوری
اسلامی ایران آغاز شد.

1952

17 April:

بحرین رسماً به یک
امارت از بریتانیا تبدیل شد.

یادداشت تحلیلی

ایران و چرخه تکرارشونده قدرت و ضعف

مرور رویدادهای ۱۷ آوریل در تاریخ ایران و جهان، یک الگوی تکرارشونده را آشکار می‌کند: قدرتهایی که بر عهد ساطعه شکل می‌گیرند، وقتی با مقاومت داخلی، چالش خارجی یا ضعف ساختاری روبه‌رو می‌شوند، دچار بحران می‌گردند. اما ملتی که از تاریخ خود بیاموزد، می‌تواند این چرخه را بشکند و مسیر پیشرفت پایدار را انتخاب کند.

سؤال اساسی این است: آیا ما از تاریخ، فقط، خاطره می‌خواهیم یا درس؟

تاریخ به ما می‌آموزد که انسان‌ها و ملت‌ها، زمانی به اوج می‌رسند که از گذشته خود بیاموزند؛

وزمانی سقوط می‌کنند که آن را فراموش کنند.

- ویل دورانت

وبسایت
https://parsbriefings.comتلگرام
@parsbriefingsاینستاگرام
parsbriefings

جمع بندی تحلیلی شماره

الگوی تکرار شونده قدرت و ضعف در تاریخ ایران

چهار واقعیت که از گذشته باید برای آینده آموخت

مرور رویدادهای 17 آوریل در تاریخ ایران و جهان، از ویرانی شوش تا مناقشات سیاسی، از اعتصاب پلیس تا شفافیت اقتصادی، و از قاچاق پوشاک تا نظریه های سیاسی، یک حقیقت مشترک را آشکار می کند:

قدرت پایدار بدون مشروعیت، مشارکت اجتماعی و حکمرانی کارآمد، دیر یا زود فرو می پاشد.

پیام محوری

66

تاریخ، جرمها را تکرار می کند؛ اما آینده، انتخاب ماست.

اگر از گذشته نیاموزیم، گرفتار تکرار بحرانها خواهیم شد.

1 قدرت بدون حافظه تاریخی، محکوم به زوال است

- ویرانی شوش توسط آشوریان. تلاش برای حذف نمادهای هویت و تمدن ایران بود.
- بازسازی شوش در دوره هخامنشی، نماد بازگشت دولت متمرکز و حافظه تاریخی بود.
- تمدنها وقتی حافظه خود را از دست می دهند، به راحتی دوباره تسمیر می شوند.

درس برای امروز: هویت و تاریخ، زیربنای امنیت و قدرت ملی هر ملتی است.

2 دولت ضعیف، ابتدا در داخل مشروعیتش را از دست می دهد

- اعتصاب پلیس تهران در 1301. نشانه ای از ضعف ساختار دولت و تناوالتی مالی بود.
- دولت بدون درآمد پایدار، قانون کارآمد و عدالت اداری، اقتدار خود را از دست می دهد.
- نارضایتی نیروهای حاکمیتی، آغاز فروپاشی نظم سیاسی است.

درس برای امروز: اقتدار دولت، از عدالت داخلی و رضایت نهادهای حاکمیتی آغاز می شود.

3 تعارض حاکمیت و قدرت در سیاست خارجی، بحران می آفریند

- مناقشه بحرین با انگلستان. نمونه ای از شکاف میان حقوق تاریخی و واقعیت ژئوپلیتیکی بود.
- نتوانی در تبدیل حق به قدرت، موجب از دست رفتن امتیازات راهبردی می شود.
- سیاست خارجی بدون قدرت اقتصادی و نظامی، به بینایه های بی نتیجه تبدیل می شود.

درس برای امروز: حقوق تاریخی، بدون قدرت ملی و دیپلماسی فعال، نتایج ملموسی به همراه ندارد.

4 اصلاحات بدون اجماع اجتماعی، مقاومت و بحران می سازد

- اصلاحات ارضی بدون درک ساختارهای سنتی و اقتصادی، با مقاومت قشایها روبه رو شد.
- تغییرات سریع بدون ایجاد اعتماد و مشارکت، تنش های اجتماعی را تشدید می کند.
- هر اصلاح بزرگ، نیازمند گفت و گو، عدالت توزیعی و گذار تدریجی است.

درس برای امروز: تحول پایدار، با مشارکت و رضایت اجتماعی ممکن می شود، نه با اجبار.

اقتصاد سایه: تهدید خاموش حکمرانی

قاچاق پوشاک: نماد اقتصاد غیرشفاف

- تفاوت چشمگیر میان آمار رسمی واردات و واقعیت بازار. نشان نشاردهنده حجم بالای اقتصاد زیرزمینی در کشور است.
- قاچاق، هم به درآمدهای قانونی دولت آسیب می زند و هم تولید داخلی و اشتغال را تضعیف می کند.
- زمانی که شفافیت، عدالت مالیاتی و نظارت تقویت نشود، این چرخه ادامه دارد.

راه حل:

شفافیت اقتصادی، اصلاح نظام مالیاتی، یه یه از تولید داخلی.

اندیشه برای آینده

برنشتاین و راه سوم تحول اجتماعی

- برنشتاین معتقد بود که سوسیالیسم از راه اصلاحات تدریجی و دموکراسی پارلمانی به دست می آید.
- او با اصلاحات گام به گام، آموزش، عدالت اجتماعی و گسترش رفاه عمومی، مخالفت با انقلاب خشونت آمیز بود.
- پیام او برای امروز: تحول پایدار، محصول تلاش مستمر، عقلانیت و مشارکت عمومی است.

اندیشه محوری:

تغییر بزرگ، از گام های کوچک و پیوسته متولد می شود، نه از جهش های انفجاری.

آنچه این شماره به ما می گوید

حافظه تاریخی را حفظ کنید

بدون شناخت گذشته، راه آینده گم می شود.

دولت را از درون تقویت کنید

اقتدار بدون رضایت داخلی دوام ندارد.

در سیاست خارجی واقع بین باشید

قدرت، پشتوانه تحقق منافع ملی است.

اصلاحات را بر پایه مشارکت بنا کنید

عدالت اجتماعی، شرط موفقیت هر تغییری است.

امروز در تاریخ

28 فروردین 1321
مناقشه بحرین در مجلس شورای ملی مطرح شد.

28 فروردین 1301
اعتصاب پلیس تهران شکل گرفت.

28 فروردین 1292
شرکت نفت ایران و انگلیس تأسیس شد.

28 فروردین 1257
قاچاق گسترده پوشاک به کشور گزارش شد.

28 فروردین 1322
شورش قشایها در اعتراض به اصلاحات ارضی.

17 April 1952
بحرین رسماً به یک امارت برنناتیا تبدیل شد.

ملتهایی که تاریخ خود را می فهمند، آینده خود را می سازند. و ملتهایی که از تاریخ می گریزند، در چرخه تکرار شکست، گرفتار می شوند.

وبسایت

<https://parsbriefings.com>

پادداشت تحلیلی

اصلاحات از بالا یا با جامعه؟

اصلاحات از بالا، زمانی که با پایه اجماع اجتماعی و درک درست از واقعیت‌های جامعه نباشد، به تغییرات ظاهری محدود می‌شود. و در عمل، ساختارهای عمیق قدرت و منافع مقاوم‌تر می‌مانند.

تجربه قاجار تا پهلوی و حتی امروز، نشان می‌دهد که پایداری اصلاحات، در گرو مشارکت مردم، شفافیت و ایجاد منافع مشترک است.

ساموئل سلاخی

پرونده ویژه ایران معاصر

دولت، جامعه و بحران مشروعیت

چرا اصلاحات بدون مشارکت اجتماعی به مقاومت و بی‌ثباتی می‌انجامد؟

تجربه تاریخی ایران در یک قرن اخیر نشان می‌دهد که هرگاه دولت‌ها بدون در نظر گرفتن ساختارهای اجتماعی و بدون مشارکت واقعی، ذی‌نفعان اقدام به اصلاحات کرده‌اند، با مقاربت‌های گسترده، گسترده، کاهش مشروعیت و در نهایت بحران‌های سیاسی مواجه شده‌اند.

1 اصلاحات ارضی و شورش قشقایی (۱۳۳۴)

تقابل دولت مدرن با ساختار سنتی

- اجرای اصلاحات ارضی بدون در نظر گرفتن ساختار ایلانی و منافع ایل‌ها، مخالفت گسترده قشقایی‌ها را برانگیخت.
- حذف ناگهانی نظام مالکیت سنتی، باعث احساس بی‌عدالتی و تهدید معیشتی شد.
- نتیجه: شورش شورش مساجانه و سرکوب سخت، که مشروعیت دولت را در منطقه، عشاری تضعیف کرد.

درس تاریخی:

اصلاحات بدون درک جامعه هدف، به جای پیشرفت، بحران می‌آفریند.

2 ملی شدن صنعت نفت (۱۳۲۹)

پیروزی ملی، اما با چالش‌های ادامه‌دار

- ملی شدن نفت با حمایت گسترده مردمی همراه بود، اما نبود برنامه‌ریزی اقتصادی و مدیریتی کارآمد، مانع بهره‌برداری کامل از این پیروزی شد.
- فشارهای خارجی و تحریم‌ها، اقتصاد کشور را با دشواری‌های جدی روبه‌رو کرد.
- نتیجه: دستاورد بزرگ ملی، در عمل به توسعه پایدار منجر نشد.

درس تاریخی:

احساسات ملی بدون ظرفیت اجرایی، به توسعه پایدار نمی‌انجامد.

3 انقلاب ۱۳۵۷ و انتظار برای تحول

امید بزرگ، آزمون دشوار

- انقلاب با شعار عدالت، آزادی و استقلال شکل گرفت.
- اما در سال‌های پس از انقلاب، جنگ، تحریم و مشکلات اقتصادی مانع تحقق سریع این اهداف شد.
- شکاف میان انتظارات مردم و دستاوردهای واقعی، به کاهش اعتماد اجتماعی انجامید.

درس تاریخی:

انتظارات بالا، اگر با برنامه و توان اجرایی همراه نباشد، به سرخوردگی منجر می‌شود.

4 درس مشترک تاریخ معاصر ایران

کلید عبور از بحران‌های تکرارشونده

- مشارکت واقعی مردم**
تصمیم‌گیری بدون حضور جامعه، پایداری ندارد.
- عدالت اجتماعی**
توزیع عادلانه منابع و فرصت‌ها اساسی است.
- شفافیت و پاسخگویی**
اطلاع‌رسانی شفاف، اعتماد عمومی را تقویت می‌کند.
- منافع ملی بر منافع گروهی**
وقتی منافع ملی بر منافع گروهی غلبه کند، اصلاحات پایدار می‌شود.

تحلیل جامعه‌شناختی

فاصله دولت و جامعه
ریشه اصلی بحران‌های ایران

- دولت‌ها اغلب از بدنه واقعی جامعه فاصله گرفته‌اند.
- ضعف نهادهای مدنی و نبود کاتال‌های ارتباطی مؤثر، باعث انباشت ناراضی‌ها شده است.
- شکاف نسلی، فرهنگی و اقتصادی، دیگر تنها یک شکاف اجتماعی نیست؛ بلکه شکاف مشروعیت است.

گفت‌گویی تاریخی

اگر تاریخ تکرار نمی‌شود،
چرا این قدر شبیه است؟

- تاریخ مثل گذشته عیناً تکرار نمی‌شود، اما الگوهای قدرت، مقاومت، و خطاهای ساختاری، تکرار می‌شوند.
- از همانجایی تا امروز، هرگاه مشروعیت از طریق عدالت و مشارکت تأمین نشده، بحران پدید آمده است.
- شناخت این الگوها، بهترین ابزار پیشگیری از تکرار اشتباهات است.

نمودار تحلیلی

چرخه تکرارشونده بحران مشروعیت در ایران

راهکار خروج از چرخه:

- گفت‌گویی ملی و شنیدن صدای مردم
- اصلاحات تدریجی و واقع‌بینانه
- تقویت نهادهای مدنی و رسانه‌های آزاد
- شفافیت در تصمیم‌گیری و عملکرد دولت.
- تأمین عدالت اجتماعی و فرصت‌های برابر

آمار و واقعیت

شاخص اعتماد عمومی به نهادها (درصد)

منبع: پیمایش ملی مرکز افکارسنجی دانشجویان ایران، پاییز ۱۴۰۲

نقل قول‌های تاریخی

- «مردم، دولت را وقتی می‌پذیرند که خود را در آن ببینند، نه وقتی فقط از آن فرمان ببرند.» - دکتر علی شریعتی
- «قدرت بدون عدالت، دیر نمی‌پاید و دولت بدون رضایت مردم، مشروعیت ندارد.» - دکتر عبدالله سحابی
- «توسعه بدون آزادی و مشارکت، مانند درختی است که ریشه‌اش را بریده باشند.» - داریوش شایگان

جمع‌بندی نهایی

- تاریخ معاصر ایران به ما می‌آموزد که:
- اصلاحات بدون مشارکت اجتماعی، پایدار نیست.
- مشروعیت از دل عدالت و شفافیت زاده می‌شود.
- قدرت پایدار، قدرتی است که مردم در آن شریک باشند.
- آینده ایران، در گرو یادگیری از گذشته و ساختن جامعه‌ای مشارکتی و عادلانه است.

جامعه‌ای که در تصمیم‌برگشتن سهم ندارد، در سرنوشتش نیز شریک نخواهد بود.

وبسایت و شبکه‌های اجتماعی

www.parsbriefings.com

@parsbriefings

parsbriefings

آرشیو دیجیتال

همه شماره‌ها را آنلاین بخوانید

تجولات جهان

جهان در گذار؛ رقابت قدرت‌ها و نظم نوین جهان جهانی

از میدان‌های جنگ تا میزهای مذاکره؛ بازتعریف قدرت در قرن بیست‌ویکم

جنگ روسیه و اوکراین

دو سال مقاومت و فرسایش

• ۲۴ فوریه ۲۰۲۲: تهاجم روسیه به اوکراین آغاز شد و اکنون وارد سومین سال خود شده است.

• نیروهای فرسایشی در جبهه‌های شرقی و جنوبی ادامه دارد.

• کمک‌های نظامی غرب به کیف افزایش یافته اما نتیجه تعیین کننده هنوز دست یافتنی نیست.

• این جنگ، معادلات امنیتی اروپا را دگرگون کرده است.

تحلیل:

جنگی که تنها مرها را تغییر نمی‌دهد؛ بلکه آینده نظم جهانی را بازنویسی می‌کند.

جنگ غزه

بحران انسانی و بن‌بست سیاسی

• حملات اسرائیل به غزه از اکتبر ۲۰۲۳ تاکنون ادامه دارد.

• شمار قربانیان غیرنظامی از مرز ۲۲ هزار نفر گذشته است.

• بی‌نتیجه ماندن مذاکرات آتش‌بس و ادامه محاصره، بحران انسانی را تشدید کرده است.

• جامعه جهانی در برابر این فاجعه، بیش از پیش دچار شکاف سیاسی و اخلاقی شده است.

تحلیل:

غزه به نماد فروپاشی اخلاق در سیاست بین‌الملل تبدیل شده است.

رقابت آمریکا و چین

جنگ تجاری، تکنولوژیک و ژئوپلیتیک

• تنش‌های تجاری و تعرفه‌های میان‌واشکن و یکن تشدید شده است.

• رقابت در فناوری‌های پیشرفته، به‌ویژه در حوزه هوش مصنوعی و نیمه‌هادی‌ها، به نقطه حساسی رسیده است.

• چین در تلاش است نفوذ خود را در آفریقا، خاورمیانه و آمریکای لاتین گسترش دهد.

تحلیل:

قرن ۲۱، قرن رقابت قدرت‌های بزرگ است. نه لزوماً جنگ مستقیم.

امروز در تاریخ جهان

1917 ورود آمریکا به جنگ جهانی اول

1961 شکست حمله خلیج خوکها در کوبا

1969 اولین پرواز موفقیت‌آمیز هواپیمای کنکورد

1994 آغاز نسل‌کشی در رواندا

2014 الحاق کریمه به روسیه

تاریخ جهان صحنه تکرار نبرد میان قدرت و عدالت است؛ با جبهه‌هایی متفاوت، اما با درسی مشترک.

اقتصاد جهانی در تلاطم

تورم، بدهی و رشد کند

• تورم بالا در بسیاری از اقتصادهای بزرگ همچنان ادامه دارد.

• نرخ‌های بهره بالا، رشد اقتصادی را کند کرده است.

• بدهی عمومی کشورها به بالاترین سطح تاریخی رسیده است.

• خطر رکود جهانی در سال ۲۰۲۴ جدی‌تر از گذشته است.

تحلیل:

جهان با عدم توازن ساختاری در اقتصاد مواجه است؛ اصلاحات عمیق اجتناب‌ناپذیر است.

خاورمیانه؛ منطقه‌ای در آتش

از یمن تا سوریه

• حملات در دریای سرخ و تنش ایران و آمریکا ادامه دارد.

• وضعیت سوریه بدون راه حل سیاسی در بن‌بست است.

• رقابت قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای، ثبات را دورتر کرده است.

تحلیل:

خاورمیانه همچنان کانون بی‌ثباتی جهان است.

نظم جهانی در حال تغییر؟

ظهور چندقطبی‌گرایی

• قدرت‌های نوظهور خواهان بازتعریف نهادهای بین‌المللی هستند.

• بریکس در حال گسترش و تقویت نقش جهانی خود است.

• اعتماد به نهادهای بین‌المللی مانند سازمان ملل کاهش یافته است.

تحلیل:

جهان به سمت نظامی چندقطبی و غیرمتمرکز حرکت می‌کند.

شاخص‌های مهم امروز

نفت برنت	طلا (هر اونس)	شاخص دلار	بیت‌کوین
\$ 89.41	\$ 2,374	106.14	\$ 63,870
▲ 1.12%	▲ 0.85%	▼ 0.32%	▲ 1.76%

* ارزها نسبت به روز گذشته

نقل قول روز

هنری کیسینجر
دیپلمات و تحلیلگر سیاسی

” قدرت بدون حکمت خطرناک است، اما حکمت بدون قدرت بی‌اثر.“

رویدادهای مهم پیش رو

18 آوریل 2024	نشست سران اتحادیه اروپا
21 آوریل 2024	اجلاس وزرای اوپک پلاس
28 آوریل 2024	نشست مجمع جهانی اقتصاد (ویژه خاورمیانه)
5 نوامبر 2024	انتخابات مقدماتی آمریکا

نگاه ویژه

هوش مصنوعی

سلاح جدید قدرت

کشورها در رقابت برای برتری در هوش مصنوعی هستند. آینده اقتصاد و امنیت به این فناوری وابسته است.

تغییر اقلیم

بحران یا فرصت؟

گرمايش جهانی نهيدي جدی برای بشر است، اما می‌تواند محرک نوآوری و گذار به اقتصاد سبز نیز باشد.

جمعیت جهان

به سوی ۸ میلیارد

جمعیت جهان در سال ۲۰۲۴ از مرز ۸ میلیارد نفر گذشت. چالش‌های غذا، آب و اشتغال در صدر مسائل جهانی قرار دارند.

نسل جدید سیاست

نسل دیجیتال

شبکه‌های اجتماعی و فناوری، رفتار سیاسی نسل جدید را شکل می‌دهند. دموکراسی در حال تغییر است.

هفته‌نامه تاریخ، سیاست، اقتصاد و فرهنگ
کاری از تیم تاریخ پارس بریفینگ
و هفته‌نامه سپیدار

وبسایت
www.parsbriefings.comتلگرام
@parsbriefingsاینستاگرام
parsbriefings

پرونده ویژه: نقشه آینده ایران

ایران در سه راهی تاریخ

سناریوهای محتمل برای دهه پیش رو

ایران امروز در نقطه‌ای ایستاده که انتخاب آن مسیر نسل‌های آینده را تعیین خواهد کرد. بر اساس تحلیل روندهای داخلی، و خارجی، سه سناریوی اصلی برای آینده کشور قابل تصور است.

“

آینده ساخته نمی‌شود،
آینده انتخاب می‌شود.
و ما امروز باید انتخاب کنیم.

سناریوی 1: فروپاشی و تجزیه

ادامه مسیر فعلی بدون اصلاحات ساختاری

- تعمیق بحران اقتصادی و اجتماعی
- گسترش نارضایتی‌ها و بی‌اعتمادی عمومی
- تشدید شکاف‌های قومی و مذهبی
- افزایش مداخله خارجی و جنگ‌های نیابتی
- ضعف روزافزون حاکمیت و احتمال تجزیه

پيامد: از دست رفتن تمامیت ارضی و فروپاشی کشور

سناریوی 2: تثبیت اقتدارگرا

ادامه وضع موجود با اصلاحات محدود

- ادامه حاکمیت اقتدارگرایی متمرکز
- اعمال اصلاحات ظاهری برای کنترل جامعه
- حفظ ساختار اقتصادی رانتی و غیرشفاف
- محدودسازی بیشتر آزادی‌های فردی و سیاسی
- تناوب انزوا و تحریم‌ها با مدیریت بحران

پيامد: بقا بدون پیشرفت، بحران‌های مزمن و فرسایشی

سناریوی 3: گذار دموکراتیک و ملی

تغییر ساختار قدرت و بازسازی کشور

- برقراری حاکمیت قانون و نهادهای مستقل
- اقتصاد شفاف، رقابتی و جذب سرمایه‌گذاری
- آشتی ملی و احترام به تنوع فرهنگی و مذهبی
- سیاست خارجی متوازن و تعامل سازنده
- ایران آزاد، آباد و الهام‌بخش در منطقه

پيامد: توسعه پایدار، رفاه، امنیت و منزلت بین‌المللی

عوامل تعیین‌کننده آینده ایران

نخست: اراده مردم
بدون خواست و مشارکت آگاهانه مردم، هیچ تغییری پایدار نخواهد بود.

دوم: رهبری و برنامه
رهبری شجاع، دارای برنامه و متعهد به منافع ملی.

سوم: انسجام ملی
اتحاد ملی فراتر از اختلافات قومی، مذهبی و سیاسی.

چهارم: اقتصاد سالم
اقتصاد شفاف، تولیدمحور و وابسته به دانش و نوآوری.

پنجم: سیاست خارجی هوشمند
پایان دادن به دشمنی‌های بی‌نتیجه و تعامل سازنده با جهان.

ششم: عدالت و آزادی
عدالت اجتماعی و آزادی‌های فردی، پایه ثبات و پیشرفت.

نقش شاهزاده رضا پهلوی در گذار ملی

چشم‌انداز و راهبرد

همبستگی ملی

تلاش برای ایجاد اتحاد ملی میان همه ایرانیان، بدون تمیض.

برنامه برای آینده

ارائه طرح‌های عملی برای گذار دموکراتیک، اقتصاد و نهادسازی.

تجربه و شناخت

بهره‌گیری از دانش، تجربه بین‌المللی و شناخت عمیق از واقعیت‌های ایران.

صدای آزادی

صدای مردم ایران در جهان و مطالعه گر حقوق و آزادی‌های بنیادین.

هدف نهایی: ایران آزاد، دموکراتیک، غیرهسته‌ای، در صلح با جهان و پیشرو در منطقه

” کشورها با گذشته خود

قدرتمند باقی‌نمی‌مانند:

با آینده‌ای که می‌سازند، ماندگار می‌شوند.

فرصت تاریخی پیش رو

- ✓ نسل جدید ایرانی، آگاه‌تر، متصل‌تر و مصمم‌تر از همیشه است.
- ✓ تجربه 45 سال گذشته، زمینه تکرار اشتباهات را روشن کرده است.
- ✓ جهان به دنبال ثبات، انرژی و همکاری است نه دشمنی.
- ✓ ایران می‌تواند جایگاه واقعی خود را پس بگیرد.

اما این فرصت، بی‌نهایت نیست.

نقشه راه برای تغییر (در 5 گام)

درس‌های تاریخ برای آینده

- ✓ قدرت بدون مشروعیت پایدار نیست.
- ✓ اصلاحات بدون مشارکت مردم شکست می‌خورد.
- ✓ حافظه تاریخی، چراغ راه آینده است.
- ✓ ملت‌های بزرگ، از بحران‌ها فرصت می‌سازند.

” ما وارث تمدنی هستیم.

که قرن‌ها به جهان نور داده است.
شایسته آن نیستیم که در تاریکی بمانیم.

آینده ایران، در دستان ماست. “

پیام به نسل امروز

شما نسل تغییر هستید.
با دانش، شجاعت و همبستگی،
ایران را به جایگاه شایسته‌اش
بازگردانید.
ایران، خانه ماست: آینده، انتخاب ماست.

